

Läkares tuffa arbetsituation och vantrivsel ämne för allmänna mötet

Det går att vända ledsna läkare till lyckliga lagledare

Den frustration många läkare känner idag är ingen naturlag. Läkare kan tvärtom själva göra mycket för att förändra sin situation. Det ansåg Carola Lemne, VD för Danderyds sjukhus i Stockholm, då hon framträdde i Göteborg vid den medicinska riksstämmans allmänna möte.

Foto: TORBJÖRN ZÄDIG

Carola Lemne, VD för Danderyds sjukhus, menar att läkarkollektivet själva kan åstadkomma en bättre situation genom att anamma kraven på nya kompetenser.

■ Vid årets medicinska riksstämman hade det allmänna mötet rubriken Akut sjukvård! Bakgrunden till ämnesvalet är den allt tuffare arbetsituationen inom hälso- och sjukvården, och att allt fler läkare känner vantrivsel i sina arbeten.

Har sjukvården drabbats av en utmattningsdepression? undrade mötets moderator Dag Lundberg, professor och intensivvårdsläkare vid Lunds universitetssjukhus, och fortsatte:

– Från maktavare får vi ständigt höra att vi måste effektivisera mera, att verksamheterna måste slås ihop till stordrifter och att aldrig har så många gjort så lite som idag. Men den bild jag ser är att det saknas tid till reflexion och återhämtning. Det naturliga mötet mellan kolleger i matsalen verkar helt ha försvunnit.

Bland panelens deltagare fanns det en samstämmighet ifråga om att sjukvården bör stå fri från politisk detaljstyrning.

– Politikernas beslut strider ofta helt mot professionens önskemål. I exempelvis Norrbotten fanns det ett önskemål

från oss läkare att stänga BB i Kiruna, eftersom det är så få födselar där. Men det satte sig de lokala politikerna emot. Lägg ansvaret för sjukvården på en högre nivå än den landstingspolitiska, sade Anders Lindman, distriktsläkare i Luleå.

Engqvist såg ingen anledning att delta

Politiker på den högsta nivån tycks dock inte instämma i den bild av situationen inom sjukvården som panelen under det allmänna mötet beskrev. Socialminister Lars Engqvist var inbjuden till mötet. Enligt moderatorn Dag Lundberg hade Lars Engqvist låtit hälsa, att han inte såg någon anledning att delta eftersom han inte kände igen beskrivningen att läkare inte mår bra och saknar entusiasm.

Det fanns trots allt även i panelen en balanserad syn på politikernas ansvar för situationen i sjukvården. Carola Lemne, läkare, tidigare medicinsk chef vid Pharmacia&Upjohn och nu VD för Danderyds sjukhus:

– Jag har ännu inte träffat en enda landstingspolitiker som medvetet har fattat ett dåligt beslut. Däremot är vi lä-

Foto: TORBJÖRN ZÄDIG

Catarina Andersson Forsman, tillsynschef på Socialstyrelsen menade »att sjukvården lider av en kronisk åkomma med akuta skov«.

kare dåliga på att tala med politikerna på ett sätt som de förstår. Lär vi oss inte det så händer det inte heller något.

Läkarrollen otidsenlig

Carola Lemne menade att läkarrollen är otidsenlig, och beskrev den som ett inslag i ett av de få kvarvarande skråsystemen med mästare, gesäller och lärlingar.

– Skrået ställer själv upp kraven, det tar själv hand om examinationer, och driver kravet på yrkeskunskap med stor kraft. Men samtidigt har läkaren svårt att ta till sig andras kompetenser, vilket gör det svårt att tåla extern inblandning i hur sjukvård ska utövas.

Hur går man då från en ledsen läkare till en lycklig lagledare? frågade sig Carola Lemne, och lyfte fram satsningarna på Danderyds sjukhus som ett framgångsrikt recept.

– Vi lever i en föränderlig tid i vilken läkare kan finna nya roller, men det krävs då en ökad kompetens på områden som organisation, kommunikation och samarbete. På Danderyds sjukhus gör vi långsiktiga satsningar på både befintliga som blivande chefer, såväl bland färdiga specialister som bland ST-läkare, sade Carola Lemne.

– Dessutom arbetar vi mycket aktivt med uppföljningar av de beslut som tagits. På så vis lär vi oss också av de fel vi gör, vilket förvisso är ett ganska tråkigt arbete men mycket viktigt. Hos oss har de satsningar vi gjort bland annat lett till en ökad vi-känsla, större framtidstro och kortare beslutsvägar, visar enkätundersökningar bland personalen.

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

Foto: TORBJÖRN ZÄDIG

Läkarförbundets handledarpris 2002

delades ut på riksstämman. Shirani Jayawardena, medicinkliniken i Bollnäs, fick priset för att hon »i sitt handledarskap, med vardagligt engagemang, ställer upp otvunget och självklart, bidrar med sin outtömliga kunskap och är en god förebild för inte minst kvinnliga läkare«. Erik Nilsson, kirurgkliniken i Motala, belönades för att han »i sitt handledarskap delar med sig av sitt kunnande, visat personligt engagemang och fått ST-utbildningen att fungera genom struktur och tydliga utbildningsprogram«.

Priset, med diplom, nål, check på 10 000 kronor och blommor, delades ut för andra året. Juryn, bestående av ledamöter i Läkarförbundets utbildnings- och forskningsdelegation, utser pristagarna bland kandidater som nomineras av Sylfs lokalavdelningar.